

11/8/08

דניאל,

שנתיים בלעדייך. החיים ממשיכים, כאילו שיש ברירה אחרת, אבל בלי דניאל. הגעגועים קשים, וקשה שלא לחשוב, בכל יום שעובר, איך היה יכול להיות אילולא אותו לילה נורא במרכבה. אילו רק היה ניתן לחזור בזמן, ולשנות את רצף האירועים ההרסני. אילו רק אלדד ואהוד לא היו נקלעים לאותו מארב קטלני, אילו רק הייתה נמנעת החטיפה. כבר באותו יום העיקה עלי המשמעות הנוראה של האירוע הקשה, והבנתי את הסכנה הנשקפת לך. פה לידך שוכב שכנך החדש, אלעד רגב, שהוחזר זה לא מכבר משבי החיזבאללה. אויב אכזר וחסר מצפון, שלא בוחל באמצעים – כולל התעללות במשפחות הנופלים, סחר בגופות, פגיעה באזרחים, נשים וטף, והרס מדינתו הוא. אויב המציג בגאווה את הישגו הגדול, תמורתו הקריב אלפי קורבנות והרס אין ספור כפרים – שחרור רוצח ילדים שפל. אויב המבין, איך מול עיניו הקמות מתפוגגת תיאורית קורי העכביש, ושעם שמקדש את החיים ואת החרות ולא את המוות והדיכוי, עם שיעשה הכל כדי להשיב את חייליו, עם שגיבוריו הם דניאל וחבריו, ולא רוצחי ילדים שפלים, עם כזה אי אפשר לנצח.

חבריך השתחררו זה מכבר ופנו איש לדרכו: טיול ברחבי העולם, עבודה או לימודים. וכך כתב לנו ירון ביום שחרורם:

היום אני וכל אלה שהשתחררו הלכנו לבסיס שרגא ליד נהריה כדי להשתחרר, הייתי אמור להיות הבן-אדם הכי מאושר עלי אדמות כמצופה, אבל כשכל השירות עבר לי בראש נעצרתי כשהגעתי לרגע בו איבדנו את דניאל הי"ד ולא הצלחתי להמשיך. נזכרתי ברגע שישבנו באוטובוס מהבקו"ם לבא"ח גולני והתיישב לידי בחור נאה וחסון התחלנו לדבר ויצא ששנינו מחיפה. קל לקלוט היה שדניאל בחור טוב ושכדאי לשמור על קשר עם אישיות כזו נפלאה שאלתי אותו לאיפה הוא רוצה להגיע בגולני והוא ענה לי שלסירת. שאלתי אותו אם הוא יודע שהגיבוש קשה אבל מבט אחד בגופו ענה לי על השאלה. ואכן שהתברר שאנחנו באותו גדוד ובאותה מחלקה שאלתי אותו איך היה הגיבוש והוא ענה לי שהוא סיים ואין לו מושג למה הוא לא התקבל. לי בכל אופן יצא לטובה שהוא איתי באותו הגדוד ובאותה המחלקה. הכרתי בחור מדהים שבאמת חבל על כל מילה... מי כמוכם יודע. בכל מקרה

שתדעו דניאל איתנו בלב עם כל המחזור בכל עת ובכל שעה..

אני מנסה לדמיין לעצמי את החיים שהיו יכולים להיות. גיא ודניאל ישנים כל אחד בחדרו עד שעות הצהריים המאוחרות, יוצאים בערב לבילויים (ושוב אנחנו נותרים ללא תחבורה...), אולי נפגשים מדי פעם במרכז הכרמל או במועדונים, (מי זה? זה אחי הקטן...) וורדה לא הייתה ישנה עד שלא היו חוזרים לפנות בוקר. ורדה עדיין מתגעגעת לשלוליות שהייתה משאיר אחריו באמבטיה... בודאי הייתה נוסע לטיול הרפתקני, אולי במזרח הרחוק. היינו דואגים, אבל שמחים שאתה נהנה. היית מתלבט באיזו דרך לבחור, מה ללמוד, מתכונן לפסיכומטרי. הייתי סקרן לדעת מה היית עושה עם כישוריך הנדירים.

גיא צולה שנסע למזרח הרחוק, הקים ביחד עם חברים אחרים ספריה לזכרך באי קופנגן שבתאילנד. מאות ספרים נתרמו והועברו ע"י מתנדבים לתאילנד. על הספרים כתבו: "אנו החברים, קיווינו שתשתחרר ותיסע כמו כולנו לטייל. מתגעגעים אליך, לא שוכחים ולא סולחים. ספר זה נתרם כדי שכמה שיותר אנשים טובים ידעו איזה אדם נפלא היית – יכירו את סיפורך וילכו בדרכיך."

וכך כתב לנו בערב יום הזיכרון:

אנחנו מאבדים כאן תחושת זמן ומשמעות לתאריכים, קודם כשישבנו אחד החבר'ה ציין שהיום ערב יום הזיכרון, מה שקטע לי את כל רצף המחשבה הכללי כאן.. זה ממש הכה בי, אז יצאתי לשבת על גדת הנהר ולחשוב קצת עם עצמי. עוברים לידי כאן מקומיים, מעיפים מבט תמוה ואני בטוח שלא מתארים לעצמם את המחשבות שרצות לי בראש, אני בטוח שהמחשבות האלה רחוקות מהם אלפי שנות אור... הלוואי ויכולתי לחזור לארץ רק ליומיים של ערב ויום הזיכרון, רק כדי ללכת לקבר של דניאל ולראות אתכם ביום הזה, ואין לך מושג כמה שזה היה מחזק אותי כמו שחיזק אותי בשנה שעברה. תחושת הניתוק הנוראית כרגע מציפה אותי ואני מרגיש ניגודים עצומים בין הטיול שמסמל את השחרור והחופש לבין המחשבות על דניאל ויהודה. דווקא מחר כשכולם יהיו בבתי הקברות ואני אהיה כאן בתוך הבועה הסינית הזאת, דווקא מחר הייתי רוצה להיות בבית. הלוואי ויכולתי לבוא לקבר, להיות איתכם, הלוואי ויכולתי לעמוד עם כולם בצפירה המצמררת הזאת.

חבריך לא מפסיקים להתגעגע ולחשוב עליך, למרות שהחיים ממשיכים. את המכתב הבא שלחה לנו נטלי לפני שנה בדיוק:

בדיוק אתמול חשבתי עליך. שמתי מוסיקה בחדר וחשבתי כמה בא לי לצאת לרקוד, כל החברה, ואז אתה קפצת לי לראש.

הייתי חושבת עליך לא מעט, אבל את זה אף אחד לא יודע. הייתי מסתכלת עליך לפעמים, חושבת כמה אתה יפה. הייתי תוהה לפעמים מה היה קורה אם מתישהו אחד מאתנו היה צובר מספיק אומץ. לפעמים כשהייתי מסתכלת עליך היית מסתכל עליי, והיו לנו החלפות מבטים משונות כאלה. אבל אתה ידיד שלי, חבר טוב של שאר החברים שלי, ואני יודעת עליך כל כך מעט. ועכשיו כותבים הכל בלשון עבר. היית ידיד, היית חבר טוב, ידעתי עליך כל כך מעט.

כל כך הרבה רגעים חשבתי על כמה אתה יכול להיות מישהו הרבה יותר משמעוטי בשבילי. אבל היית פשוט אתה, הבחור הזה שתמיד היה בא עם החברים. ותמיד כשהיית שם, הרגשתי טוב יותר. עכשיו, כל מה שהיה אסור, נאמר. עכשיו כשהלכת, אני מגלה עוד ועוד על האדם שהיית, איך אנשים הכירו אותך כמו שאני אף פעם לא העזתי. תמיד היית קצת ביישן, אבל העיניים שלך דברו בשם עצמן. ראיתי איך החלפת המבטים הזו לא הייתה סתמית. היא לא הייתה גם בשבילי, אפילו שבדרך כלל הסתרת את זה היטב מאחורי הבירה והסיגריה. היום קברנו אותך. שלוש יריות סגרו את הלוויה שלך. אבא שלך נאם היום, וכולם בכו, חברים שלך לא מסתדרים פה בלעדיך. אוהבים אותך כל כך, ולתמיד. בכיתי רק כשהגעתי הביתה והבית התרוקן. השם שלך מרצד על המסך, כתוביות רצות בתחתיתו. התמונה שלך מופיעה לפחות פעם בחצי שעה. כל מבט בתמונה הוא כמו סכין. אמרו שלחמת בעוז ובגבורה, ואני מאמינה. אמרו שהיית מצטיין, שהיית חבר טוב, שהיית יפה ומקסים וכולם אהבו אותך, אני מסכימה. והנה, אתה כבר לא כאן, ולעולם לא תחזור. המלחמה הארוכה הזו שיתקה את כולנו, אבל אנחנו נשוב לשגרה כשכל זה יסתיים, ואתה כבר לא תהיה שם. הלכת, ורק עכשיו מצאתי את האומץ לבקש, להכיר אותך, לראות אותך מקרוב. הנוכחות שלך תחסר לי. דממה שוררת בדירה, ואני חושבת על כל הפעמים בהם החיוך שלך היה מאיר את החדר. כמה כולם אהבו אותך, ואני לא הספקתי. חברים שלך בכו, כי היית פשוט חבר כל כך טוב, כל כך נאהב.

היית חייל, לוחם בדרום לבנון הספק נטושה. האויב הכניע אותנו בכך שלקח לנו אותך. לא לנו. לי. גם לי מותר להיות עצובה.

דניאל, עכשיו אתה רואה הכל מלמעלה. יש לך כנפיים ואתה שט ומתבונן בהריסות שנותרו אחריך. אז קח לך זמן, תתבונן במשפחה, תתבונן בחברים מהצבא, תתבונן בחברים מהבית, תתבונן במדינה הזו, במלחמה הזו. ואני אחיה עם הזיכרון שלך נצור בלבי, ועם תקווה שיום יבוא ותקדיש דקה מזמנך, לקרוא את המכתב הזה, ולהתבונן רגע בי, כמו שתמיד התבוננתי בך

כתבה לנו אורלי, שגם היא יודעת שכול מהו, לפני שנה בדיוק:

את דניאל ראיתי במעברי החציה, לוקח את נגה מבית הספר.

בפעם האחרונה ראיתי אותו כאשר עמדתי ברמזור, בצהריים. הוא ונגה המתינו לרמזור המתחלף. הבנתי כי זה דניאל, מפני שזיהיתי את נגה וחייתי למראהו של הנער הענק, שלצידו עומדת אחות קטנטנה, המתבוננת בו במבט מעריץ, מחוייך ומדברת בלי סוף. לבסוף שלח אליה מבט מחוייך, סבלני, נעים, ענה לה דבר מה. היא צחקה וביחד חצו את הכביש. תמונה אחת. נצחית. דניאל.

השנה היה אמור דניאל לחגוג את יום הולדתו ה-22. יום קודם לכן, התקשרתי לעורך "החול יזכור" ברשת ג' וביקשתי שישדרו את שירו של דניאל ביום הולדתו. בדרך פלא כלשהי, הייתה המשבצת פנויה. לאחר שבוע קיבלתי את המייל הבא:

שמי שמעון, חייל מילואים בצנחנים. נלחמתי במלחמת לבנון השנייה. ב-6 לאוגוסט 2006 נכנסנו לכפר מרכבה ושם מצאתי קסדה עם אמצעי ראית לילה. מכיוון שלא רציתי להשאיר ציוד לחיזבאללה הורדתי את החד עיני ולקחתי אותו איתי לארץ. בתוך הקסדה היה רשום "ד.ש." מסייעת 13". מכיוון שאני בסדיר הייתי רושם על הציוד שלי "ג.ש." מסייעת 202", החותמת "ד.ש." לא יצאה לי מהראש.

לפני שבוע נסעתי עם הבת שלי באוטו ושמענו ברדיו על חייל בשם דניאל שירן מגדוד 13 שנהרג במלחמת לבנון. סיפרו ברדיו שהוא היה נגביסט ומכוון שרק לנגביסטים

יש התקן מיוחד על הקסדה, אני חושב שהחד עייני שי ש
 עדיין אצלי היה שייך לדניאל.
 יש לי גם מספר תמונות שצילמתי במקום הקרב.

יום לאחר יום ההולדת ה-50 שלי, ביקר אותנו שמעון. החזקתי בידי את השח"ע של
 דניאל, והסתכלתי בתמונות המתעדות באור יום את שדה הקרב הטרי. ראיתי את המחבל
 ההרוג בפתח הבית. האם הוא לקח לי את דניאל, ושילם על כך בחייו שניות ספורות לאחר
 מכן? ראיתי את חלונות הבית מהם נורתה אש תופת על הכח, מחוררים מהנגב של פיליפ
 שריסס את הבית, חיסל את שאר המחבלים ואפשר לשאר הכח לתפוש מחסה. חשבתי,
 כמה הייתי רוצה שזה יהיה הנגב של דניאל, ושדניאל יהיה זה שיספר לי (לא בטוח) באחד
 הימים על הקרב במרכבה. הסתכלתי על השח"ע, דרכו צפה דניאל כל אותו לילה וברגעי
 חייו האחרונים. השח"ע שהיה אמור לשמור עליו ועל חבריו. חיפשתי, אולי יש כפתור
 הקלטה, אולי אוכל לראות את המראות שראה דניאל ברגעיו האחרונים? צפיתי דרכו אל
 הלילה בחוץ. הוא עבד להפליא, הכל נראה ברור. רק את דניאל לא ראיתי...
 לא יכולתי שלא לחשוב, שדניאל, בדרך פלאית כלשהי, שלח לי את השח"ע שלו מתנה
 ליום ההולדת.

דניאל, אנחנו אוהבים אותך מאד, מתגעגעים בלי סוף, ולא מפסיקים לחשוב עליך בכל
 רגע.

אבא.